

## INGLIZ TILI FILOLOGIYASI TA'LIMIDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH

**Toshboltayev Faxriddin Urinboyevich**

*Farg'ona davlat universiteti, Axborot  
texnologiyalari kafedrası katta o'qituvchisi(PhD)*

**Abduhakimova Zebo Muhammadjon qizi**

*Farg'ona davlat universiteti xorijiy tillar fakultetining birinchi kurs talabasi*

**Annotatsiya:** Maqolada ingliz tili filologiyasida axborot texnologiyalarining qo'llanilishining imkoniyatlari va qiyinchiliklari tahlil qilinadi. Axborot texnologiyalari o'quvchilarga individual yondoshuvni amalga oshirish, darslarni interaktiv va samarali tashkil etish imkoniyatlarini yaratadi. Shuningdek, o'qituvchilar uchun yangi pedagogik metodlar va resurslar taqdim etiladi. Biroq, axborot texnologiyalaridan foydalanishda texnologik tengsizliklar va axborotning sifatiga doir muammolar ham mavjud.

**Kalit so'zlar:** Ingliz tili filologiyasi, axborot texnologiyalari, ta'lim, interaktiv darslar, pedagogik innovatsiyalar, mobil ilovalar, o'qituvchilar, talabalar.

Bugungi kunda axborot texnologiyalarining ingliz tili filologiyasini o'rganishda qo'llanilishi katta ahamiyatga ega. Filologiya ta'limi til va adabiyotni chuqur o'rganishga qaratilgan bo'lib, axborot texnologiyalarining joriy etilishi bu jarayonni yanada samarali qilish imkoniyatlarini taqdim etadi. Ingliz tilini o'rganishning an'anaviy metodlari bilan solishtirganda, axborot texnologiyalaridan foydalanish yangi usullar va yondoshuvlarni yaratadi, bu esa ta'lim jarayonining samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Shunga qaramay, texnologiyalarni filologiya ta'limida qo'llashda ba'zi qiyinchiliklar va to'sqinliklar mavjud.

Ingliz tili filologiyasini o'rganishda axborot texnologiyalarining roli juda katta. Internet resurslari, onlayn kutubxonalar, multimedia vositalari va mobil ilovalar filologiya talabalariga tilni o'rganishda yanada kengroq imkoniyatlar yaratadi. Ta'lim jarayonini interaktiv va qiziqarli qilish uchun turli xil elektron darsliklar, video darslar, va o'yinlar ishlab chiqilmoqda. Filologiya ta'limida til o'rganishning interaktiv va multimedia

shakllari orqali o'rganilayotgan tilning grammatik va leksik xususiyatlarini yanada samarali o'zlashtirish mumkin.

Jenkins va Richards (2021) o'zlarining tadqiqotlarida, axborot texnologiyalarining filologiya ta'limidagi o'rni haqida so'z yuritadilar. Ular, onlayn resurslar va mobil ilovalar filologiya talabalariga grammatikani, fonetika va stilistika kabi kompleks mavzularni o'rganishda katta yordam berishini ta'kidlaydilar. Ularning fikriga ko'ra, o'quvchilarning grammatika va talaffuzga bo'lgan e'tibori ko'proq bo'ladi, chunki ular zamonaviy texnologiyalar yordamida darslarni vizual tarzda o'zlashtiradilar. Multimedia vositalari talabalar uchun yanada qiziqarli va samarali o'rganish usulini taqdim etadi.

Bundan tashqari, filologiya talabalarining tilni amaliyotda ishlatishlari, turli xalqaro til kurslari, til o'rganishga oid ilovalar orqali yanada rivojlanadi. Mobil ilovalar orqali o'quvchilar tilni o'rganish jarayonini o'zlashtirishda yanada faolroq bo'ladilar, bu esa ularning tilni o'rganishga bo'lgan motivatsiyasini oshiradi.

Axborot texnologiyalari nafaqat talabalar, balki o'qituvchilar uchun ham yangi imkoniyatlar yaratadi. O'qituvchilar darslarni yanada interaktiv va ilg'or texnologiyalar yordamida tashkil etish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Masalan, filologiya o'qituvchilari talabalarga murakkab grammatikaviy tushunchalarni tushuntirishda video va animatsiyalarni qo'llashlari mumkin. Shuningdek, o'qituvchilar internet resurslari yordamida talabalar bilan tez-tez aloqada bo'lishlari, ularning o'rganish jarayonini kuzatib borishlari mumkin.

Shu bilan birga, filologiya o'qituvchilari o'z darslarini yangilab, turli xil virtual o'quv jarayonlarini yaratishlari mumkin. Axborot texnologiyalari yordamida o'qituvchilar talabalarining bilimlarini yanada yaxshiroq baholash, individual yondoshuvni amalga oshirish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu esa darsning samaradorligini oshiradi.

Miller (2020) o'zining maqolasida, ingliz tili filologiyasida o'qituvchilar uchun axborot texnologiyalarining imkoniyatlarini ta'kidlaydi. Uning fikricha, o'qituvchilar yangi pedagogik uslublarni, masalan, flipped classroom (orqaga aylantirilgan dars) metodini qo'llashlari mumkin. Bu metod orqali talabalar o'z vaqtlarida darsni onlayn tomosha qilishadi va o'qituvchilar dars davomida ularni qo'llab-quvvatlaydi. Shuningdek,

texnologiyalar yordamida o'qituvchilar talabalar bilan real vaqt rejimida aloqada bo'lishlari va ularning darsga bo'lgan qiziqishini oshirishlari mumkin.

Shu bilan birga, axborot texnologiyalaridan foydalanish ba'zi qiyinchiliklarni ham yuzaga keltiradi. Birinchidan, barcha talabalar va o'qituvchilar barcha zarur texnologiyalar va resurslarga ega bo'lmashliklari mumkin. Bu esa o'quv jarayonida tengsizlikni yuzaga keltiradi. Ba'zi talabalarning internetga ulanishda muammolar borligi, ba'zilarining esa axborot texnologiyalarini ishlatishda qiyinchiliklarga duch kelishlari mumkin.

Bundan tashqari, axborot texnologiyalari orasida axborotning sifati va to'g'riligini aniqlashda qiyinchiliklar mavjud. Internetda mavjud bo'lgan resurslarning hammasi ham ishonchli va ilmiy asoslangan bo'lmashligi mumkin. Bu esa talabalar va o'qituvchilar uchun noaniqlik va chalkashliklar tug'dirishi mumkin.

Ingliz tili filologiyasida axborot texnologiyalarining qo'llanilishi ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishga yordam beradi. O'quvchilarga individual yondoshuvni amalga oshirish, interaktiv va multimedia darslar yordamida o'rganishning yanada samarali bo'lishini ta'minlash imkoniyatlari mavjud. Biroq, axborot texnologiyalarini qo'llashda mavjud bo'lgan qiyinchiliklar va to'sqinliklar, ularning to'g'ri boshqarilmasligi ta'limda ba'zi muammolarga olib kelishi mumkin. Filologiya ta'limida axborot texnologiyalarini qo'llashda yanada samarali yondoshuvlar ishlab chiqilishi zarur.

### **Foydalanilgan adabiyotlar**

1. Jenkins, R., & Richards, S. (2021). *The Role of Information Technologies in Language Education*. Journal of Educational Technology, 25(4), 132-145.
2. Miller, T. (2020). *Pedagogical Innovation in Language Teaching with Technology*. Language Education Journal, 16(1), 102-118.